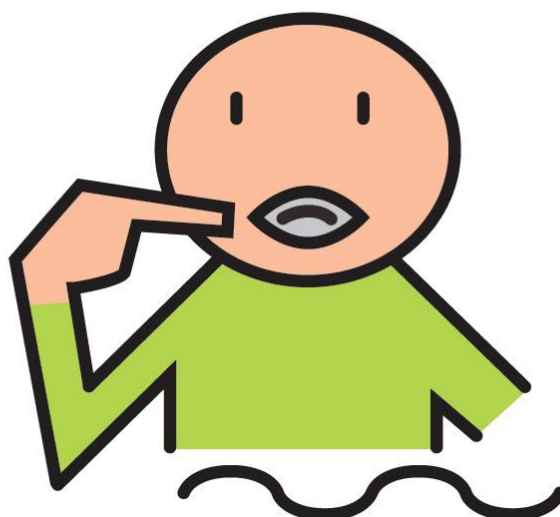

Een voorbeeld uit LWJK B: Hoofdstuk 7, letter r

r

Inhoud

LWJK	vorm	Inhoud / titel	niveau
B			
7.0	Vorbereiding	Docentenpagina	
7.1	Illustratie	Voorleesverhaal	
7.2	Leestekst	Kee eet ijs	
7.3	Constructiekaart	Letterverkenning r	○
7.4	Letterkaart	Letterverkenning r	○
7.5	Leestekst	Oom zit in de auto	○
7.6	Leestekst	De bus rijdt	○
7.7	Werkblad	Letterherkenning	○
7.8	Leestekst	Een aar	○
7.9	Leestekst	In de rij	○
7.10	Leestekst	Mee	○
7.11	Leestekst	Raar	○
7.12	Leestekst	Toos en de reep	○
7.13	Leestekst	De roos	○
7.14	Leestekst	De peer	○
7.15	Leestekst	Aart en de taart	○
7.16	Leestekst	De trui	○
7.17	Leestekst	Oma loopt naar de boom	○
7.18	Leestekst	Moeder kookt rijst	○
7.19	Werkblad	Schrijven r	○

Het leesniveau wordt met kleur aangegeven. Het geeft een indicatie van het gemiddelde niveau van de les. Vaak staat er ook een woord bij dat net iets moeilijker is

○ letters

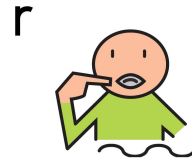
○ tweeklankwoorden

○ drieklankwoorden

○ drieklankwoorden met twee medeklinkers naast elkaar

○ vierklankwoorden

Als het moeilijk wordt: de leerling kan ook stoppen na de rode of gele oefeningen dan doorgaan met Hoofdstuk 8 en eerst de letters leren.

7.1 Typering van de klank

Horen:	Een stemhebbende ratelklank.
Zeggen:	De mond is iets open en de tongpunt is achter de tanden. De zijranden van de tong drukken tegen de kiezen, waardoor de tongpunt op en neer kan bewegen.
Zien:	Een korte stok met een boogje.
Doen:	Eén wijsvinger trilt naast de mond op en neer.

Introductie van de letter:

Bekijk de klankgebarevideo op www.lezenmoetjedoeken.nl > beeld en geluid

Begin met een natuurkundeles: *geluid kun je soms zien*. Laat op de rand het tafelblad een breinaald o.i.d. op en neer gaan, zodat de leerlingen kunnen zien hoe die ratelend op en neer gaat. Laat ook zien hoe een gitaar snaar trilt en geluid maakt.

Geef de leerlingen de vormen en de constructiekaart.
Laat de vormen in de juiste volgorde op de constructiekaart leggen.
Verwoord daarbij hardop wat je doet: "Een korte stok met een boogje."
Maak het gebaar en zeg: *r*.

Geef de leerlingen de letterkaart en laat daarop de vormen neerleggen.
Laat de letter met de wijsvinger navoelen en de vormen hardop verwoorden.
Maak het gebaar en zeg: *r*.

Hang de letterkaart op in het lokaal.

Werkbladen en leesteksten

Projecteer de illustratie van 7.1 op het digibord en lees het verhaal voor. Welke personen kennen de leerlingen nog uit vorige lessen? Dat zijn vader Eep en oom, die nu oom Koen gaat heten. Koen is getrouwd met Kee (nieuw). Dikke tante Kee. Ze hebben een bijna volwassen zoon, Paul, en nog een zoon, Aart. Dit zijn allemaal nieuwe personen waarover de komende leesteksten zullen gaan. Misschien kennen de leerlingen ook Toos nog, die in de laatste leestekst van *Lwjk deel A* voorkwam.

Alle namen zijn terug te vinden op de personenposter. Hang deze op in het lokaal. De personenposter en de persoonsbeschrijvingen zijn te vinden in hoofdstuk 6, bijlagen.

Vanaf leestekst 7.4: Besteed aandacht aan *de punt* achter elke zin. Een punt betekent dat de zin uit is en dat je even wacht voor je aan de volgende zin begint.

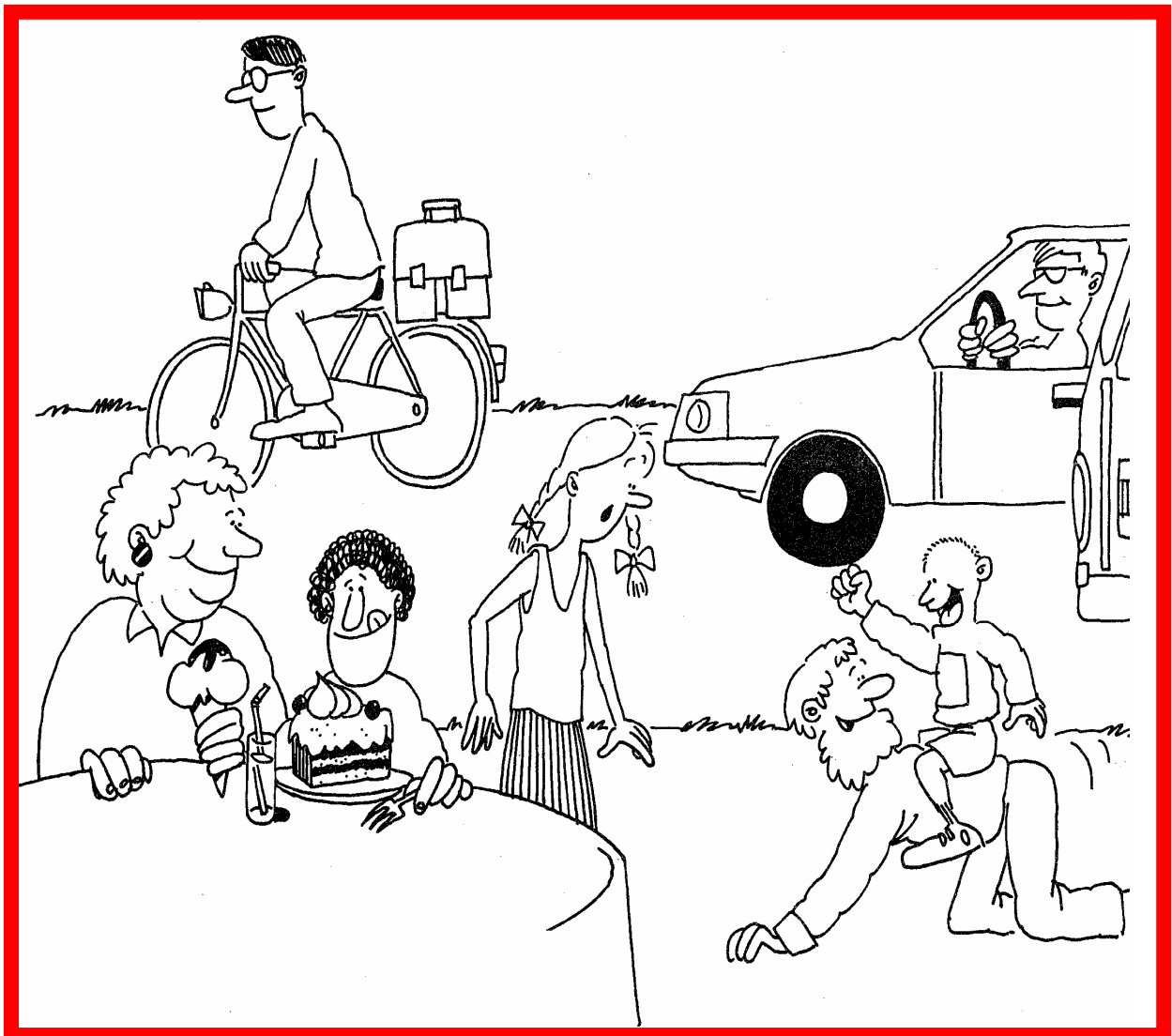
Vanaf leestekst 7.12 wordt het picto *de* vervangen door het letterwoord *de*. Waarschijnlijk hebben de leerlingen dit niet eens in de gaten. Zo wel, laat ze dan het letterwoord vergelijken met het picto *de*. Leer dit letterwoordje *de* globaal aan. *Spellen* heeft bij dit woordje geen zin.

Voeg de leesteksten die behandeld zijn toe aan het groepsleesboek, zie hoofdstuk 3. Daar staan meer algemene aanwijzingen voor het leren lezen van leesteksten.

Als *de vormen* nog niet goed bekend zijn, voer dan nog enkele andere opdrachten uit zoals aangegeven in hoofdstuk 4.

Blijf de letterkennis uit *Lwjk deel A* herhalen.

Blijf regelmatig synthese oefeningen doen. Gebruik hierbij de plaatjes van de laatste pagina's uit hoofdstuk 15.

De laatste vakantiedag

Wat een drukte in de straat. De zon schijnt en morgen beginnen de scholen weer. Aart zit met tante Kee gezellig op een terras. Ze vieren de laatste vakantiedag met ijs en taart. Paul fietst langs, maar hij ziet ze niet. Hij kijkt recht voor zich uit. Hij heeft net zijn schoolboeken opgehaald. Ook Koen rijdt ook zomaar voorbij in zijn auto zonder te kijken naar Kee en Aart. Hij let op de weg. Vader Eep heeft vandaag vrij genomen om extra te kunnen ravotten met Kees en Toos. Kees roept: "Toe paard, toe, hup...". Toos vindt het maar niks, dat paardje rijden van Kees op vaders rug. "Pas toch op, vader", zegt Toos, "zo gaat uw broek nog stuk." Eep lacht: "Ha ha, dan wordt het vanzelf een korte broek, net als Kees...".

Voorleesverhaal met illustratie

LwjkB7.1: 0 Illustratie

kee

eet

ijs

aart

eet

taart

toos

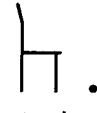
staat

op

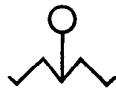
de

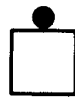
stoel

kees

zit

op

eep

oom

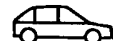
zit

in

de

auto

paul

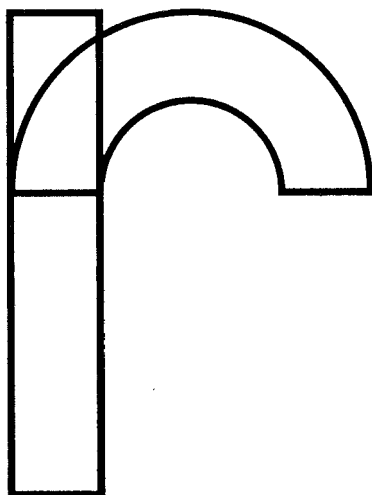

fietst

pictolezen

- . Doel: de leerlingen leren de personen kennen die in *Lwjk deel B* voorkomen.
- . Zin voor zin lezen en op de illustratie (7.1) kijken of het klopt. Welke zin klopt niet?
- . Elke zin eindigt met een punt. Dat betekent dat je dan even wacht voor je verder gaat lezen.

LwjkB7.2: Leestekst

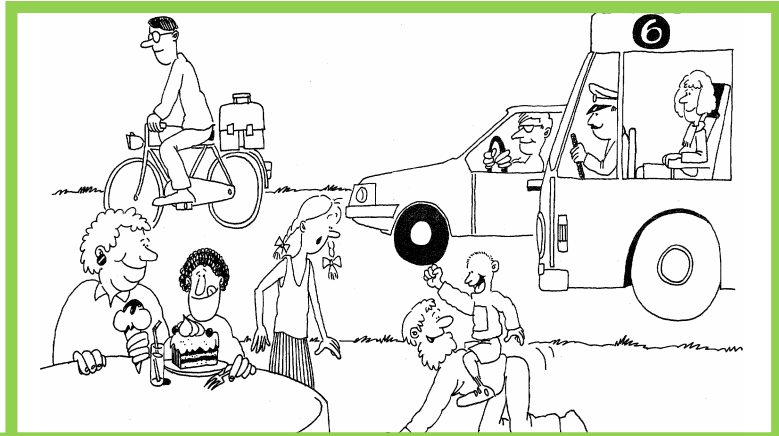

. Zie aanwijzingen op de docentenpagina.

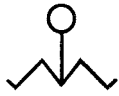
LwjkB7.3: Constructiekaart

r

oom

zit

in

de

auto

.

de

auto

rijdt

rrr.

moeder

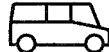
zit

in

de

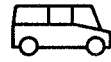

bus

.

de

bus

rijdt

rrr.

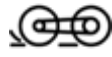
rrr rrr rrr.

picto met 1 letter

- . Bekijk de pagina eerst globaal. Wat zie je allemaal? Waar denk je dat het verhaal over zal gaan?
- . Maken de motoren van de auto en bus veel lawaai of klinkt het zacht? Laat maar horen: rrr.

LwijkB7.5: Leestekst

de

r r r r

de

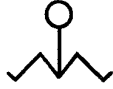
bus

r

moeder

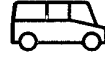
zit

in

de

de

bus

de

de

baby

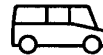
slaapt

in

de

de

bus

moeder

ruikt

moeder

kijkt

in

de

de

tas

ruikt

moeder

1 ui?

een

ruikt

moeder

de

de

baby

moeder

ruikt

de

de

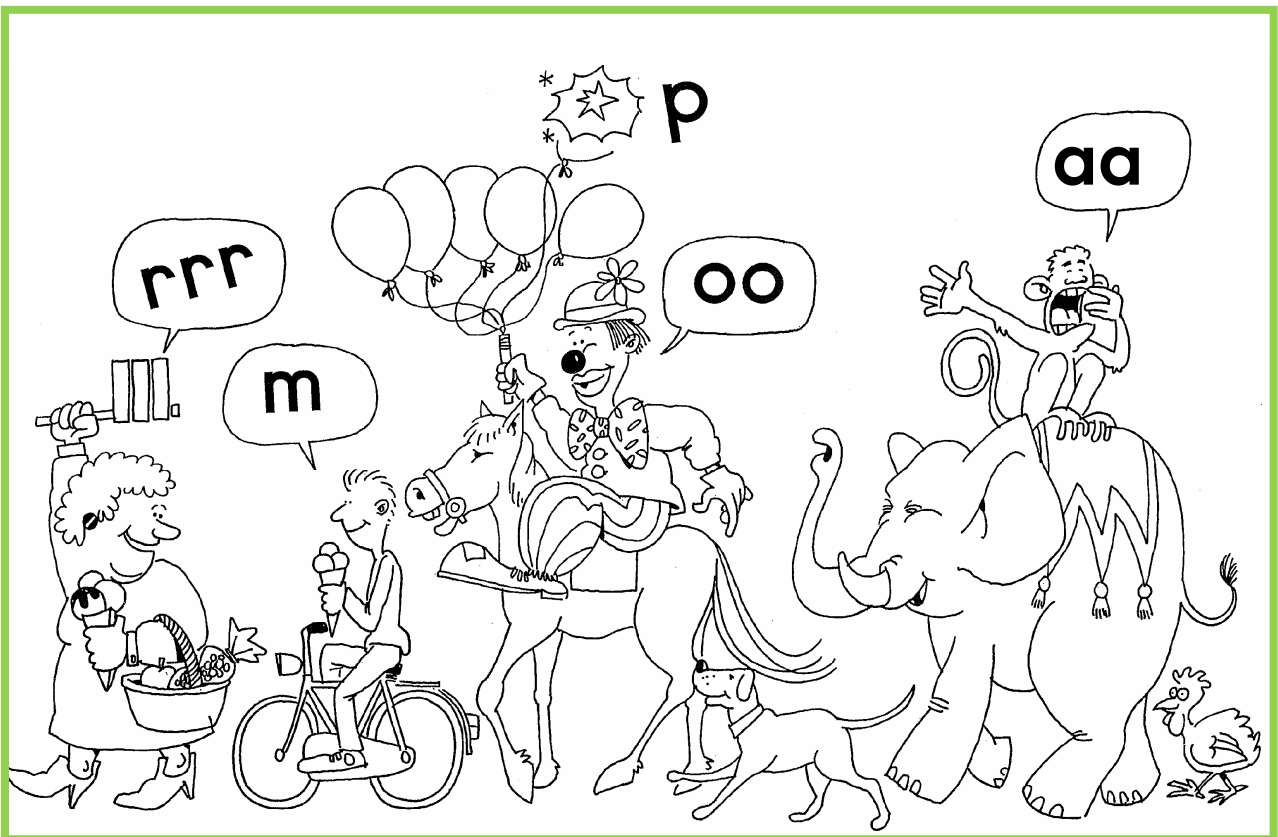
baby

Picto in combinatie met 1-letterwoorden

- . Bekijk de leestekst eerst globaal, Waar gaat het verhaal over, denk je? Wat is de titel?
- . Schets eerst mondeling de situatie zonder het verhaal te verklappen.
- . Lees de tekst. Weet je nu wat er is gebeurd? Wat gaat moeder nu doen?

r	m	aa	p	oo
----------	----------	-----------	----------	-----------

Letterherkenning

- Vertel wat je allemaal ziet op de tekening: Dikke Kee, die voorop loopt met een ratel in haar hand, dan een jongen op een fiets met een ijsje, een clown op een paard met ballonnen, een hond, een olifant met een gapende aap en tenslotte een haan.
- Welke geluiden maken ze? Lees de tekstballonnen. Doe dat met veel intonatie!
- Trek lijnen van de letterkaartjes naar de tekstballonnen.

een aar.

de aap kijkt **de** aar.
de naar de

de aap eet **de** aar.
de de

m m m.

de aap lacht.
de

Picto in combinatie met letterwoorden: k- m.

Laat zo mogelijk een echte aar zien (of een maiskolf als alternatief). In een aar zitten graankorrels. Die kun je opeten. Je kunt er ook meel van maken en er dan brood van bakken.

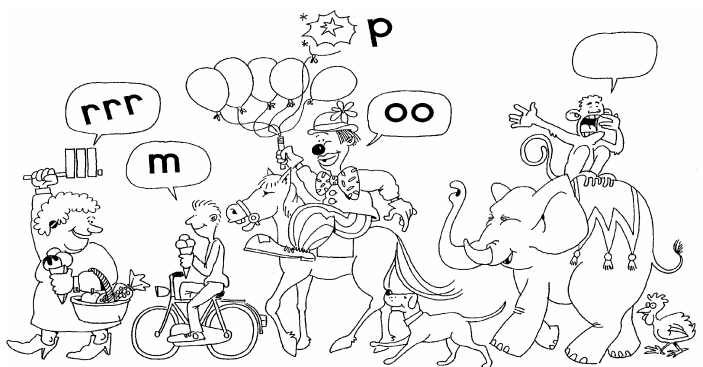

in

de

rj.

het

paard

loopt

in

de

rj.

de

hond

loopt

in

de

rj.

de

olifant

loopt

in

de

rj.

ligt

de

aap

op

de

olifant

de

aap

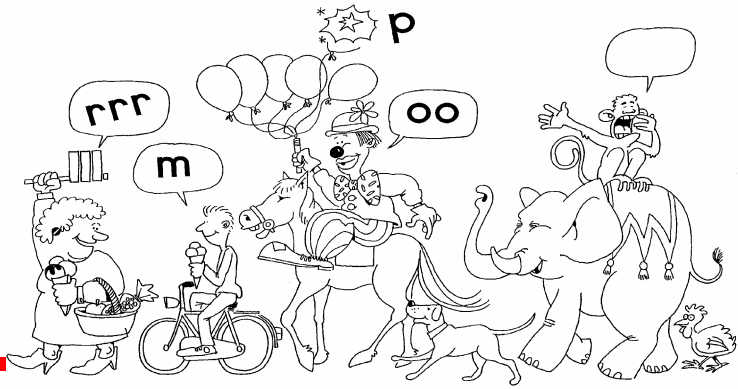
is

lui.

Picto in combinatie met letterwoorden: m-k.

- . Bekijk de leestekst eerst globaal. Welke picto's en woorden vallen je al op? Wat is de titel?
- . Lees zin voor zin en kijk op de tekening of op werkblad 7.7 of het allemaal klopt wat er staat.
- . Vind jij dat de aap er lui uitziet? Wat vinden de anderen daarvan?

mee.

rij mee

eet ijs.

mee?

mee?

mee?

aap mee?

Picto in combinatie met letterwoorden: m-k.

- . Lezen en nadenken: Wie is de ik in dit verhaal?
- . Kijk op werkblad 7.7 om de vragen te kunnen beantwoorden.

raar.

fiets

ik

raar?

lach

ik

raar?

zit

ik

raar?

kijk

ik

raar?

eet

ik

raar?

Picto in combinatie met letterwoorden: m-k-m
Lezen, nadenken en samen bespreken

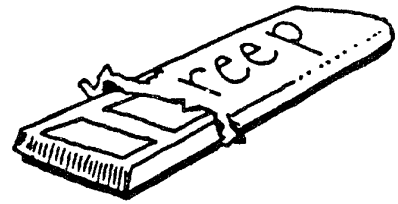
Besprek met elkaar wat raar is: wat voor de één raar is, kan voor een ander gewoon zijn.

+

de
de

reep.

op

de
de

kast

ligt

1
een

reep.

toos

kijkt

naar

de
de

reep.

toos

klimt

door

het
het

raam.

toos eet de reep mm.

oo

moeder

kijkt

naar

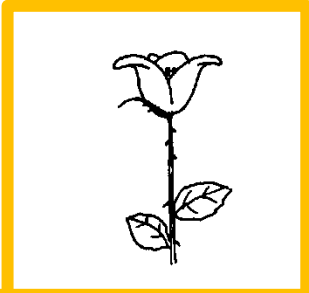
toos.

Picto in combinatie met letterwoorden: m-k-m

- Let op:** Vanaf nu zal af en toe het picto **de** vervangen worden door het letterwoord *de*, zie docentenpagina.
- Doe eerst een klanksynthese oefening met *t-oo-s*, *r-ee-p*, *r-aa-m*.
 - Vertel vooraf dat Toos in de tuin staat en zin heeft in iets lekkers. Verklap het verhaal verder niet.
 - Vraag na afloop aan de leerlingen om het zelf verhaal af te maken. Hoe zal moeder reageren?

Als de teksten voor sommige leerlingen nu te lastig worden, laat die leerlingen dan oefeningen uit LWJK A herhalen en laat ze weer met de groep weer meedoen bij hoofdstuk 8. Probeer dan later deze pagina's uit dit hoofdstuk nog eens te lezen.

de
de roos.

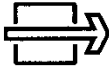

 de

 op tafel staat een vaas

 de

 roos.

 in vaas staat een

 de ruit.

 een bal vliegt door

 de roos.

 een bal vliegt naar

de

 de vaas valt om

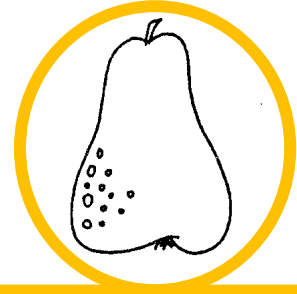
de roos

 de

 ligt op tafel

Picto in combinatie met letterwoorden: m-k-m

- . Eerst een klanksynthese oefening met: r-oo-s, r-ui-t, r-o-k, r-ie-m, r-ee-p, r-ei-s.
- . Bekijk de leestekst globaal. Waar gaat het verhaal over, denk je? Wat is de titel?
- . Lees zin voor zin en probeer het verhaal als een filmpje in je hoofd te zien: de tafel met de vaas ...

de peer.
de

de peer = in de boom.

de peer = rijp.

de peer valt uit de boom.

oom kijkt naar de peer.

oom eet de peer.

Picto in combinatie met letterwoorden: m-k-m

- Begin met een klanksynthese oefening met de woorden: r-ij-p, r-o-t, p-i-t, b-e-s, p-r-ui-m, d-r-ui-f, k-e-r-s, s-t-ee-l, s-ch-i-l, b-o-s-b-e-s, aa-r-d-b-e-i, a-p-p-e-l, p-e-r-z-i-k, en p-ee-r. (zeg ee).
- Lees wat er in hoofdstuk 1 en in hoofdstuk 18 van *Lwjk deel A* staat over de klanksynthese van woorden als *aardbei, appel en peer*.

aart

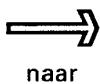

de

r

aart

de

eet maar aart.

eet maar

aart eet

mmm.

de

aart

aart taart

Picto in combinatie met letterwoorden: k-m-m

. Doe vooraf een klanksynthese-oefening met: aa-r-t, k-aa-r-t, v-aa-r-t, m-aa-r-t. t-aa-r-t, s-t-aa-r-t

. Bekijk de tekst globaal. Waar denk je dat het over zal gaan? Wat is de titel?

. Lees het verhaal en kijk dan nog eens naar het plaatje van Aart. Hoort dit plaatje bij de eerste of bij de laatste zin van het verhaal? Let op: de letter aa is hier anders dan in de leestekst: hij heeft een dakje!

de trui.

aart kijkt naar oma.

 oma breit een trui.

kijk

aart een trui.

een

op

de trui

staat

een

zon

de trui = voor aart.

is

voor

een

trui voor mij.

voor

Picto in combinatie met letterwoorden: m-m-k

. Doe een klanksynthese-oefening met als thema kleding: r-o-k, s-o-k, p-e-t, k-ou-s, m-u-t-s, j-u-r-k, t-r-uj, b-r-oe-k.

. Bekijk en bespreek de lay out van deze tekst. Wie zegt wat?

. Lees de tekst met stemmetjes: wie is de verteller, wie speelt oma en wie is Aart?

oma

loopt

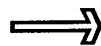
naar

de

boom

oom loopt

naar

de poort.

aart loopt

naar

de

hond

toos loopt

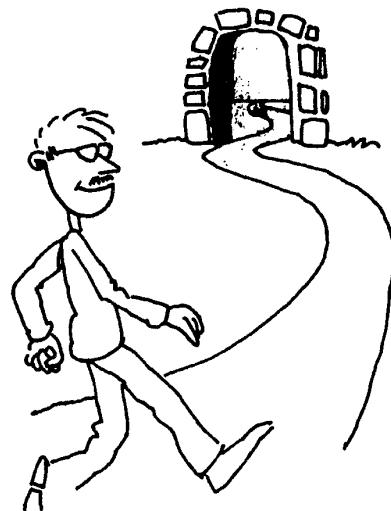

naar

de

poes

Picto in combinatie met letterwoorden: m-k-m-m

. Regel voor regel lezen en daarna laten zien dat je het begrijpt, door erover te praten of uit te beelden.

. Bij welke regel hoort het plaatje?

Als de teksten nu te moeilijk worden voor sommige leerlingen, sla dit dan over en betrek ze weer bij de lessen als de groep met hoofdstuk 8 begint. Bied wel herhalingsstof aan.

moeder

kookt

rijst.

r

kees

toos

rijst

in

de

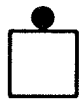
pan

toos eet rijst.

kees eet meer rijst.

aart eet **het** meest.

het

op

=

is

de rijst.

moeder

zegt

eet maar een pruim toe.

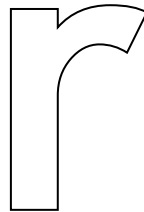
Picto in combinatie met letterwoorden: m-m-k-m

. Oefen de woorden met klanksynthese: k-ee-s, t-oo-s, aa-r-t, m-ee-s-t, r-ij-st, p-r-ui-m.

. Bekijk de tekst globaal. Wat is de titel? Welke woorden vallen je op?

. Lees samen het verhaal en voeg alle leesteksten uit dit hoofdstuk toe aan het groepsleesboek.

r

Schrijven: Niet nodig voor het leren lezen, maar sommige leerlingen doen het graag en hebben er baat bij.
• Begin met de korte stok van boven naar beneden. Dan pen optillen en vanaf de korte stok het boogje maken.

Als afsluiting van dit voorbeeld hoofdstuk een werkblad waarmee je de letter kunt leren schrijven.

Alle Hoofdstukken van LWJK zijn op dezelfde wijze opgebouwd als dit hoofdstuk.